

Brussel, 18 januari 2019
REV1 – vervangt de kennisgeving aan
belanghebbenden van 21 november 2017

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN EU-REGELS OP HET GEBIED VAN BURGERLIJK RECHT EN INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Op 29 maart 2017 heeft het Verenigd Koninkrijk kennisgegeven van zijn voornemen om zich uit de Unie terug te trekken krachtens artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Dat betekent dat het Verenigd Koninkrijk vanaf 30 maart 2019 om 00.00 uur (Midden-Europese tijd) (hierna "de terugtrekkingsdatum" genoemd)¹ een "derde land" is².

De voorbereiding op de terugtrekking is niet alleen een zaak van de EU en de nationale autoriteiten, maar ook van bedrijven en burgers.

Gezien de onzekerheid over de ratificatie van het terugtrekkingsakkoord wil de Commissie alle belanghebbenden wijzen op de juridische gevolgen waarmee zij rekening moeten houden wanneer het Verenigd Koninkrijk een derde land wordt.

Onder voorbehoud van de overgangsperiode waarin het ontwerp-terugtrekkingsakkoord voorziet³, gelden vanaf de terugtrekkingsdatum de EU-regels op het gebied van burgerlijk recht en internationaal privaatrecht niet langer voor het Verenigd Koninkrijk. Dit heeft met name de onderstaande gevolgen⁴:

¹ De Europese Raad kan volgens artikel 50, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, met instemming van het Verenigd Koninkrijk, unaniem besluiten dat de Verdragen op een latere datum niet meer van toepassing zijn.

² Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

³ Zie deel vier van de ontwerpovereenkomst inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, waarover de onderhandelaars op 14 november 2018 overeenstemming hebben bereikt (https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-uk-eu-agreed-negotiators-level-14-november-2018-including-text-article-132_en)

⁴ Er zij aan herinnerd dat het Verenigd Koninkrijk niet aan het volledige *acquis* inzake de justitiële samenwerking in burgerlijke en handelszaken deelneemt.

1. INTERNATIONALE RECHTERLIJKE BEVOEGDHEID

Het internationaal privaatrecht van de EU omvat geharmoniseerde regels voor de internationale rechterlijke bevoegdheid op het gebied van burgerlijke en handelszaken, met inbegrip van insolventie-zaken, en familierecht⁵. Over het algemeen zijn deze geharmoniseerde regels alleen van toepassing wanneer een verweerder zijn woon- of verblijfplaats in een EU-lidstaat heeft.

1.1. Op de terugtrekkingsdatum aanhangige procedures

Op procedures waarbij een in het Verenigd Koninkrijk woonachtige verweerder is betrokken en die op de terugtrekkingsdatum bij een gerecht van de EU-27-lidstaten⁶ aanhangig zijn, blijven de EU-regels inzake internationale rechterlijke bevoegdheid van toepassing.

1.2. Op of na de terugtrekkingsdatum ingeleide procedures

Op procedures waarbij een in het Verenigd Koninkrijk woonachtige verweerder is betrokken en die op of na de terugtrekkingsdatum in de EU-27-lidstaten worden ingeleid, zijn de regels inzake internationale rechterlijke bevoegdheid in EU-instrumenten op het gebied van burgerlijk recht, handelsrecht en familierecht niet langer van toepassing, tenzij de EU-instrumenten de regels bevatten inzake de rechterlijke bevoegdheid ten aanzien van derde landen⁷.

Op de internationale rechterlijke bevoegdheid zijn dan de nationale regels van toepassing van de lidstaat waar een rechtszaak aanhangig is gemaakt.

In sommige gevallen zijn internationale verdragen van toepassing, zoals de verdragen die zijn opgesteld door de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht⁸, maar alleen indien zowel de EU/EU-lidstaten als het Verenigd Koninkrijk partij bij het verdrag zijn.

2. ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING

Het internationaal privaatrecht van de EU omvat regels voor een eenvoudigere erkenning en tenuitvoerlegging van de in een lidstaat gegeven rechterlijke beslissingen.

⁵ Deze kennisgeving gaat niet specifiek in op kwesties op het gebied van consumentenbescherming. Voor dergelijke kwesties wordt hier verwezen naar de “*Kennisgeving aan belanghebbenden – Terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk en EU-regels betreffende consumentenbescherming en passagiersrechten*” van 27 februari 2018.

⁶ Ofschoon de EU-Verdragen voorzien in specifieke regelingen ingeval Ierland of Denemarken (niet) aan dit deel van het EU-*acquis* deelneemt, wordt gemakshalve het begrip “EU-27” gebruikt.

⁷ Dit is bijvoorbeeld het geval bij geschillenbeslechting waarbij consumenten zijn betrokken (zie voetnoot 5).

⁸ Gewoonlijk worden deze verdragen omgezet in het nationale recht van de staten die partij bij het verdrag zijn.

2.1. Beslissingen met een *exequatur*

Wanneer het desbetreffende instrument in een *exequatur* voorziet, kan een beslissing van een gerecht van het Verenigd Koninkrijk waarvoor in de EU-27 vóór de terugtrekkingsdatum een *exequatur* is verkregen, maar die voor die datum nog niet ten uitvoer is gelegd, nog steeds in de EU-27 ten uitvoer worden gelegd en doet het feit dat het oorspronkelijk om een door een rechter van het Verenigd Koninkrijk gegeven beslissing ging, niet ter zake.

2.2. Op de terugtrekkingsdatum aanhangige procedures

Tenzij voor een beslissing van een rechter van het Verenigd Koninkrijk vóór de terugtrekkingsdatum een *exequatur* is verkregen, zijn de EU-regels inzake erkenning en tenuitvoerlegging van dergelijke beslissingen uit het Verenigd Koninkrijk niet van toepassing op een beslissing van een rechter van het Verenigd Koninkrijk die niet vóór de terugtrekkingsdatum ten uitvoer is gelegd, ook niet wanneer

- de beslissing vóór de terugtrekkingsdatum werd gegeven of
- de tenuitvoerleggingsprocedure vóór de terugtrekkingsdatum werd ingeleid.

2.3. Op of na de terugtrekkingsdatum ingeleide procedures

Op procedures voor de tenuitvoerlegging van een beslissing van een gerecht van het Verenigd Koninkrijk die op of na de terugtrekkingsdatum in de EU-27 worden ingeleid, zijn de EU-regels niet langer van toepassing.

Op de erkenning en tenuitvoerlegging zijn de nationale regels van toepassing van de lidstaat waar om erkenning/tenuitvoerlegging is verzocht.

In sommige gevallen zijn internationale verdragen van toepassing, zoals de verdragen die zijn opgesteld door de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht⁹, maar alleen indien zowel de EU/EU-lidstaten als het Verenigd Koninkrijk partij bij het verdrag zijn.

Alle belanghebbenden wordt aangeraden hiermee rekening te houden wanneer zij in een overeenkomst een keuze inzake internationale rechterlijke bevoegdheid moeten maken.

⁹ Gewoonlijk worden deze verdragen omgezet in het nationale recht van de staten die partij bij het verdrag zijn.

3. SPECIFIEKE EU-PROCEDURES

Het EU-recht inzake justitiële samenwerking in burgerlijke zaken voorziet in een aantal specifieke procedures, zoals de Europese betalingsbevelprocedure¹⁰ of de Europese procedure voor geringe vorderingen¹¹.

Hetgeen ten aanzien van de rechterlijke bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging in de onderdelen 1 en 2 van deze kennisgeving is uiteengezet, geldt ook voor deze specifieke gerechtelijke procedures.

4. PROCEDURES VOOR JUSTITIËLE SAMENWERKING TUSSEN DE LIDSTATEN

Het EU-recht inzake justitiële samenwerking in burgerlijke zaken voorziet in een eenvoudigere justitiële samenwerking (bijvoorbeeld met betrekking tot de betekening en kennisgeving van stukken¹² of bewijsverkrijging¹³ of in het kader van het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken¹⁴). Met ingang van de terugtrekkingsdatum

- zetten de EU-27-lidstaten aanhangige procedures voor justitiële samenwerking met het Verenigd Koninkrijk niet voort en
- beginnen zij geen nieuwe procedures meer voor justitiële samenwerking met het Verenigd Koninkrijk

op grond van het EU-recht.

Dergelijke procedures kunnen nog wel plaatsvinden overeenkomstig nationaal recht inzake justitiële samenwerking met derde landen. In sommige gevallen zijn internationale verdragen van toepassing, zoals de verdragen die zijn opgesteld door

¹⁰ Verordening (EG) nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure (PB L 399 van 30.12.2006, blz. 1).

¹¹ Verordening (EG) nr. 861/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen (PB L 199 van 31.7.2007, blz. 1).

¹² Verordening (EG) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken ("de betekening en de kennisgeving van stukken") (PB L 324 van 10.12.2007, blz. 79).

¹³ Verordening (EG) nr. 1206/2001 van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken (PB L 174 van 27.6.2001, blz. 1).

¹⁴ Zie artikel 8 van Beschikking 2001/470/EG van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken (PB L 174 van 27.6.2001, blz. 25).

de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht¹⁵, maar alleen indien zowel de EU/EU-lidstaten als het Verenigd Koninkrijk partij bij het verdrag zijn¹⁶.

Alle nationale centrale autoriteiten wordt aangeraden na te gaan of de kans bestaat dat er op de terugtrekkingsdatum procedures voor justitiële samenwerking aanhangig zijn en of deze dan op grond van nationaal recht of een internationaal verdrag kunnen worden voortgezet. Wanneer voortzetting op grond van nationaal recht of een internationaal verdrag mogelijk is, zou de centrale autoriteit moeten overwegen om krachtens dat nationaal recht/internationaal verdrag een aanvullend verzoek in te dienen dat afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie plaatsvindt zonder terugtrekkingsakkoord.

5. ANDERE ASPECTEN

- Bij Verordening (EU) 2016/1191¹⁷ is voor bepaalde openbare documenten (zoals een geboorteakte) het apostillevereiste afgeschaft en zijn andere formaliteiten vereenvoudigd, wat het verkeer van een aantal openbare documenten bevordert. De toepassing van Verordening (EU) 2016/1191 is niet afhankelijk van de datum van afgifte van het openbaar document, maar van de datum waarop het aan de autoriteiten van een andere lidstaat wordt overgelegd. Vandaar dat Verordening (EU) 2016/1191 met ingang van de terugtrekkingsdatum niet langer van toepassing zal zijn op een door de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk afgegeven openbaar document dat aan de autoriteiten van een lidstaat van de EU-27 wordt overgelegd, ongeacht de datum van afgifte en de geldigheidsduur van het door de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk afgegeven openbaar document.
- De Commissie biedt via het e-justitieportaal een reeks informatie-instrumenten inzake nationale gerechtelijke systemen aan¹⁸. Met ingang van de terugtrekkingsdatum zal het e-justitieportaal niet langer informatie verstrekken met betrekking tot het Verenigd Koninkrijk, bijvoorbeeld in de vorm van de dynamische formulieren en factsheets over het Verenigd Koninkrijk.

Op het Europees e-justitieportaal <https://beta.e-justice.europa.eu/?action=home&plang=nl> en de website van de Commissie over civiel recht http://ec.europa.eu/justice/civil/index_en.htm is informatie op het gebied van civiel recht te vinden. Die webpagina's zullen zo nodig worden geactualiseerd.

¹⁵ Gewoonlijk worden deze verdragen omgezet in het nationale recht van de staten die partij bij het verdrag zijn.

¹⁶ Wat bijvoorbeeld de internationale ontvoering van kinderen betreft, kan het verzoek van de verzoekende centrale autoriteit door de aangezochte autoriteit bij wijze van alternatief worden onderzocht op grond van het Haags Verdrag betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen.

¹⁷ Verordening (EU) 2016/1191 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 inzake de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie (PB L 200 van 26.7.2016, blz. 1).

¹⁸ <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=nl&init=true>

Europese Commissie
Directoraat-generaal Justitie en Consumentenzaken